

Фахри Каувар

ЦРКВЕЊАК

Кожа затегнута преко испупчених костију лица, бркови висе обешени изнад горње усне, очи скврчене испод црних, вијугавих обрва, а на крајевима усана стално бела пена.

Слуговао је у манастиру и цркви дуго година, право говорећи и не зна им тачан број, и све време службе остао ћутљив, понизан и скрушен. Запева са свештеником код молитви, брине о потребама храма, стара о распореду клупа и њиховој чистоћи и набавља свештенику све потрештине за манастир.

Када се променио старешина манастира, нови свештеник је открио да је црквењак неписмен, тек зирка у молитвене књиге а гласно мрси из главе - па одлучио да га мења и обавести да више нема потребе за његовим услугама!

Отпуст беше жалан, и мада су га прожимале потребе за предахом, обавезе према деци и жени повећале су узрујаност и беспокојство.

Изашао је из манастирског дворишта спорим и тешким корацима, док су прсти његове руке штрпкали бркове пометено и делом забринуто.

И тек што се на његово тело спустили сунчеви зраци и плућа му испунио улични ваздух, праснуо је говорећи:

- Каква је корист да човек има цео свет, а изгуби своју душу?

Па се померио уназад корак-два и прилепио леђа уза зид манастира мрмљајући за себе: "И зидови имају уши". Тада је одлучио да се врати својој ћутњи па макар се више не бавио старим послом, а затим продужио ход према кући, уверен да мук спашава од било каквог исклизнућа језика.

И проводио је дане у зловољи која се и повећала када му супруга ономад рече:

- Не брини ... Има свуда посла.

Знао је да посла за човека попут њега нема много, а такође да не владе другим умећем осим служења у манастиру и цркви. Зато је био сит до грла мрзовоље коју је ипак умиривао стално се опомињући да треба да мучи...

Те ноћи је спавао тек нешто мало, када је угледао у сну зид собе препун ушију које су хитала ка њему, желећи да му зауставе дисање, па је скочио, преплашен и није се усудио да настави са спавањем. Устао је, обукао хаљине и изашао кренувши снова према манастиру. Освртао се према зиду док није угледао свештеника савијеног у молитви на задњој клупи цркве, па клекнуо поред њега и рекао шапатам:

- Оче наш, зидови имају и уши и ноге и хоће да ме угуше, а ја немам другог уточишта до манастира.

Свештеник је наставио да мрмља нејасне молитве, затим кратко размислио па рекао:

- Врати се, сине, у мананстир, али немој се никако приближавати молитвеницима нити покушавати да певаш са мном.

21.08.1977.

У МОЈОЈ КУЋИ ПТИЦА

Једне ноћи, било је то у позним часовима, чуо сам лупање на вратима стана. Отворио сам врата и угледао изнуреног човека, попут болесника или утваре смрти. Тражио је чашу воде и преноћиште. Увео сам га, напојио водом, понудио храном, припремио му лежај и он је заспао.

Следећег дана није ништа проговорио нити излазио из стана. Поштовао сам његов мук па сам и ја ћутао. Проценио сам његове потребе за храном и обезбедио му три obroka уз музику и дан је прошао... Следећег дана рекао сам: *Сигурно је донео одлуку о одласку*, па сам му спремио филџан кафе, дуги филџан за себе, и сео у близини, за трпезаријски сто.

Споменуо сам:

- Нисам имао част упознати се са братом.

Помислио сам да ме није чуо па сам исте речи поновио.

- Ја сам птица! - рекао је.

Изненадио ме његов одговор, али сам обуздао срдњу и изговорио:

- Али, немаш крила, ни кљуна, ни перја.

Поново је замучао накратко, затим додао:

- Та обележја су безначајна.

Сркнуо је гутљај кафе из филџана и наставио:

- Ја сам птица селица која долази иза далеких мора.

Од када је то рекао, почео сам да осећам "тежину" крви овог човека. Упитао сам да ли намерава да продужи боравак у мојој кући, па је одговорио:

- Да.

Четвртог дана, знаци крепости појавише се на лицу мог госта. Изашао је из спаваће собе и уписао:

- Где је пошта у вашем граду?

Упитао сам зашто му треба пошта, а он је промрсио:

- Желим да позовем жену и децу да дођу и бораве са мном овде.

Процедио сам:

- Али, ниси видео ништа од града да би им слао позив.

Вадећи савијено писмо из џепа пиџаме, уверљиво ће:

- Није од значаја видети град, познајемо га ми добро из уџбеника географије.

Ово је било први пут да је гост употребио реч "ми" уместо "ја", и "тежина" се развијала у мржњу којој се нисам могао одупрети.

Рекао сам бесно:

- Ако разгледање града није битно, па шта је онда важно?

А он ће увекљиво и надмоћно:

- Важан је твој стан ... Удобан је и има све што је потребно за боравак.

Одбрусио сам:

- Да, али то је мој стан и све у њему је моје!

Човек се насмејао дугим грохотом, ништа није прозборио, затим се затворио у спаваћу собу да би после неколико тренутака изашао обучен. И пре него ће отићи, питао ме да ли остајем у кући, па пошто сам потврдио, рекао је:

- У сваком случају, уколико пожелиш да изађеш, немој се бринути јер сам дошао до резервног кључа од спољних врата. Нашао сам га у спаваћој соби.

И изашао је остављајући ме да ударам дланом о длан и озбиљно размишљам како да се отарасим ове кротке птице која је натурала своје присуство у кући, ево већ неколико дана.

Петог дана затражио сам да напусти кућу, што је одбио смејући се дугим, карактеристичним кикотом.

Шестог дана поновио сам захтев, но он се наљутио и избацио ми у лице:

-Ако ове речи поновиш још једанпут, разбићу ти лобању!

Када сам поновио исте речи и седмог дана, извадио је из џепа револвер, напунио га мецима и процедио:

- Овога пута ти опраштам зато што не знаш да сам сувласник у уговору о власништву стана.

Јурнуо сам попут дивљег зеца према омоту где држим званичне папире, отворио уговор о власништву стана - али у њему није било његовог имена.

- Ево уговора о власништву, само је моје име у њему! - сручио сам.

Уображен попут пауна, скресао је:

- А мој примерак уговора каже да смо сувласници!

И од тог часа, постали смо ортаци у свему у кући, хоћу рећи мом стану, све док му није дошла и породица коју је довео на њен захтев, и тада је најавио да ће он и породица живети сами јер стан није довољно простран за све, на шта сам завапио:

- Али ми смо ортаци, па тако пише у уговору који је у твом поседу.

Забрундао је:

- Никако. Уговор је само на моје име. И то могу доказати на суду .

Тада се вратио, по други пут извадио револвер и наредио ми да сместа изађем, дајући томе предност од одласка на суд. Напустио сам стан и случај поверио адвокатима који су успели да суд пресуди у моју корист. Међутим, суд ме само накључкао папирима и одлукама, а ја сам и даље ван своје куће.

14/2/1983

Са арапског превео *Мирослав Б. Мийровић*